

hvis eneste Tilflugt er Hospitalet og slige Stiftelser.

Foraauidt den ærede Ordfører bemærkede, at jeg ikke i Forslaget til § 8 udtrykkelig havde anført, at det skulde staae vedkommende Fæsters eller Leiers Børn eller Slægtninge i nedadstigende Linie eller Svigerbørn frit for at erklære, om de vilde antage et den afdøde Fæster gjort Tilbud, da har det unægteligt været min Mening, at de skulde have denne Ret, og det vil ogsaa sees, at jeg under et andet Nummer har givet vedkommende Fæsters eller Leiers Livsarvinger og Svigerbørn endog faa en større Ret, end Forslagsstillerne have villet indrømme dem. Med Hensyn til dette Punkt skal jeg endnu bemærke, at, dersom mit Forslag tages tilfølg, saa bliver det en Udvikling af Forholdet i fuldkommen Overensstemmelse med den Lovgivning, som hidtil har været den gjældende for Fæstets Overgang til Selveiendom. Lige fra Forordningen af 13de Mai 1769 og indtil den allerfæneste Tid ere netop de samme Regler fulgte, som jeg har foreslaaet, at man nemlig fornemlig skulde see at træffe en Overenskomst med vedkommende Bruger af Jorden, men, naar det ikke lod sig gjøre, kunde man bruge den Fremgangsmaade, som man ellers altid, ogsaa her i Salen, anseer for den rigtige, til at udfinde en Eiendoms sande Værdi, nemlig offentlig Auction. Det er en Fremgangsmaade, som har været fulgt baade før og efter Forordningen af 13de Mai 1769, og den er bleven fulgt lige, indtil det ved Rescriptet af 1809 udtrykkelig blev befaleet, at saadant Fæstegods ikke maatte sælges, saalænge Fæstet vedvarede, men at det skulde sælges ved Auction, naar Fæsteledighed indtraadte, netop af den Grund, som Lovgiveren udtrykkelig angiver, at det er vanskeligt at fastsætte den sande Værdi for en Fæste-Eiendom, saalænge Fæstet vedvarer, og fordi vedkommende Stiftelsers Beneficiarii ikke kunne være tjente med, at deres Fæstegods bliver bortsolgt, med mindre det udbringes til sin sande Værdi.

I Forslaget til § 1 har jeg foretaget en lille Forandring, idet jeg har tilføjet, at det paa gjældende Gods skal afhændes til Selveiendom eller Arvesætte, medens det derimod i

Lovforslagets § 1 ikkun hedder, at dette Gods skal overgaae til Arvesætte. Den Omstændighed, at der efter mit Forslag skal hvile en Canon paa vedkommende Steder, som sælges, udelukker paa ingen Maade Begrebet af Selveiendom; en Eiendom kan kaldes en Selveiendom, fordi der hviler en saadan Canon paa den, og, da jeg idetmindste andre Steder har gjort den Erfaring, at vedkommende Fæstere langt hellere ville være Selveiere end Arvesætere, har jeg anseet det for rigtigt at optage en saadan Bestemmelse. Hvad angaaer Slutningen af Paragraphen, da forekommer det mig, at det Ændringsforslag, som er stillet af Udvalget, ikke er ganske rigtigt; jeg har nemlig ikke kunnet forstaae, hvorfor Udvalget har villet betage Hs. Maj. Kongen den Ret, som han ellers har i alle andre Tilfælde, den nemlig, at, naar han har afgivet en allerhøieste Resolution, at han da kan forandre den, naar han dertil finder Anledning, men det kan han ikke gjøre i nærværende Tilfælde, thi det hedder her: „Foraauidt Hans Majestæts Regjering maatte finde Anledning til at undtage noget saadant Bøndergods eller enkelte Dele fra denne Lovs Omraade, da kan dette skee ved allerhøieste Resolution, hvorved det har sit Forblivende, indtil anderledes ved Lov bliver bestemt.“ Naar altsaa Resolutionen engang er afgiven, saa kan den kun forandres ved Lov, men det forekommer mig, at der ikke kan være Anledning til at formenne Hs. Majestæt, efterat en saadan allerhøieste Resolution er afgiven, og Omstændighederne have forandret sig saaledes, at Hans Majestæt selv fandt, at der ikke længere var Anledning til at holde paa den, isaafald at forandre den. Men selv om man vil antage, at Ordene ikke skulle forstaaes saaledes, uagtet jeg ikke troer, at de godt kunne forstaaes anderledes, maa jeg ansee det for lidet heldigt i en Lov at forudsætte, at en Bestemmelse, som er taget af Hs. Majestæt efter Ministerens Indstilling, og som Hs. Majestæt naturligvis vil forandre, dersom han finder den urigtig, og lade blive staaende, dersom han finder den rigtig, skulde kunne forandres, uagtet Hs. Majestæt med sit Ministerium ansaae det for urigtigt at forandre den; dette ligger deri, naar man forud-